

biennále:9

ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

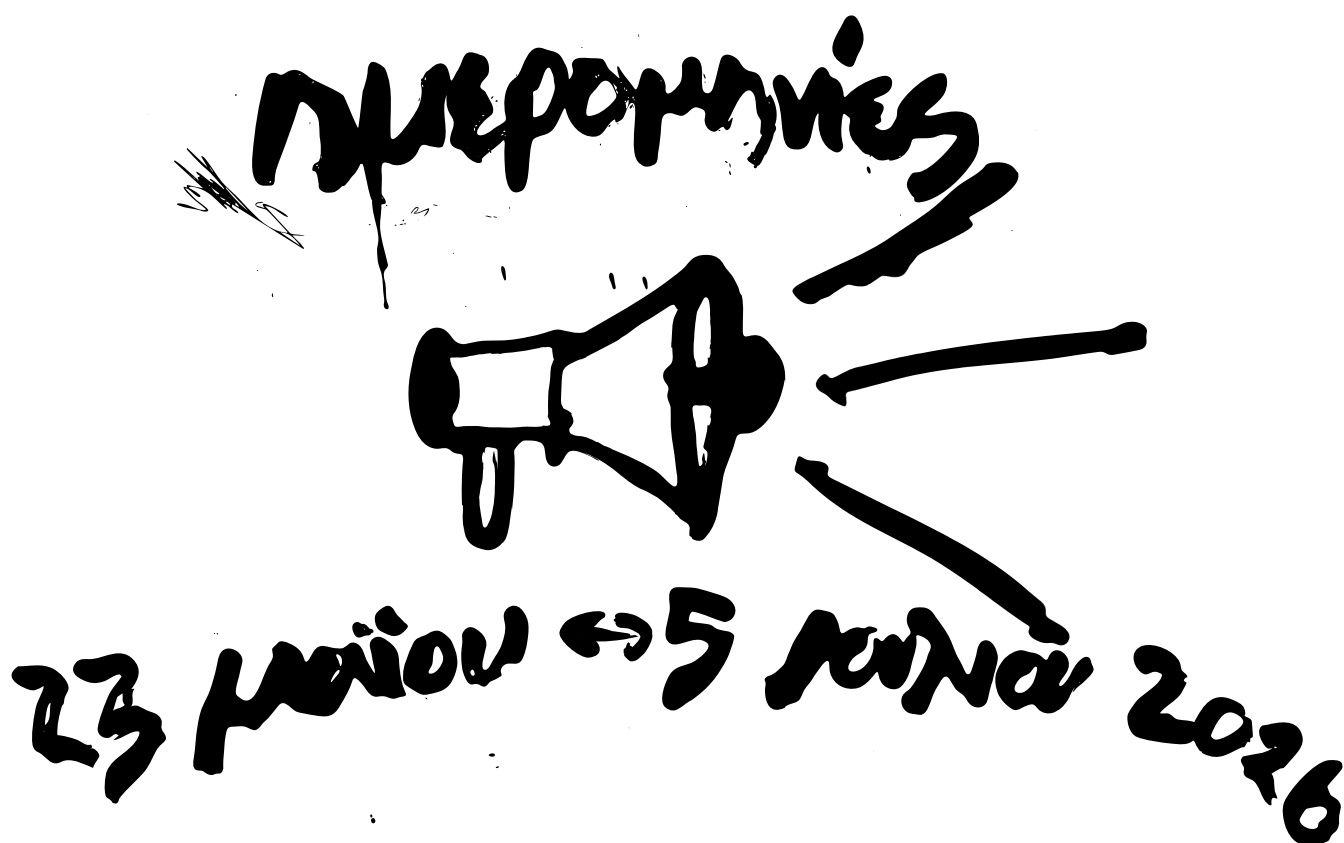
Όλα πρέπει
να αλλάζουν
ΡΗΣ9

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΜΟΥΣΕΙΑ
MOMUS

ΚΕΙΜΕΝΑ & ΕΙΚΟΝΕΣ

ΒΙΝΤΕΟ

Πατώντας τους υπερσυνδέσμους, κατεβάζετε/βλέπετε το υλικό.

τίτλος
όλα πρέπει να αλλάξουν.
Ριζοσπαστική Νοημοσύνη. Σαλονίκη 9

επιμέλεια
Νάντια Αργυροπούλου

διοργάνωση-υλοποίηση
MOMUS-Μητροπολιτικός Οργανισμός Μουσείων
Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης

Η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης
συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
(ΕΣΠΑ - Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία»).

ημερομηνίες κύριας έκθεσης
23 Μαΐου - 5 Ιουλίου 2026
προεπισκόπηση Τύπου και επαγγελματιών
22 Μαΐου 2026
δημόσιες εκδηλώσεις εγκαινίων
23 & 24 Μαΐου 2026

κύριοι χώροι
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης - HeIexpro
Περίπτερα 2 & 3, 54636 Θεσσαλονίκη
MOMUS-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Εγνατία 154 (εγκαταστάσεις ΔΕΘ-HeIexpro),
54636 Θεσσαλονίκη

Λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου
Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού, 57009 Θεσσαλονίκη

Την 9η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, με τον амφίσημο τίτλο **όλα πρέπει να αλλάξουν**. ΡΝΣ9, οργανώνει το MOMUS και επιμελείται η ανεξάρτητη επιμελήτρια Νάντια Αργυροπούλου.

Η Μπιενάλε εμπλέκεται με ένα κοινό(τοπο) και επαναλαμβανόμενο, αλλά ταυτόχρονα επίκαιρο, επείγον και πολυσύνθετο αίτημα που, με τη δυναμική διατύπωσή του, μπορεί να ακούγεται σαν επαναστατική κραυγή και να αντηχεί σαν κενό σύνθημα, να ηχεί σαν ψηφιακό δόλωμα οργής και να λειτουργεί σαν αποτροπαϊκό ξόρκι· καθένας μπορεί να βρει κάτι σ' αυτό και δεν ανήκει αποκλειστικά σε κανέναν. Είναι μια φράση που, σήμερα περισσότερο από ποτέ, κραδαίνεται εξίσου από κοινωνικούς επαναστάτες και από τεχνοφειδάρχες, από διωκόμενους ακτιβιστές και από φασίζοντες δημαγωγούς, από αντίπαλες κοινωνικές τάξεις και από αντιδιαμετρικές συλλογικές μορφές έκφρασης, από αντικουλτούρες και από τη θεσμική προπαγάνδα. Χρησιμοποιείται για να διαγράψει το χάσμα μεταξύ σπιτιού και δρόμου, ανάμεσα στο κάνω κλικ και στο κάνω πορεία, για να σφετεριστεί την αμφιθυμία και να διαστρεβλώσει την αλληλεγγύη.

Όπως σημειώνει η επιμελήτρια της Μπιενάλε, «Μέσα από τις από κοινού αρθρώσεις της, τις οπτικές της συχνότητες, τα στοχαστικά κείμενά της, τις τρομερές μίξεις και την αφθονία των προστριβών και δυσλειτουργιών· μέσα από την περιφερειακή της θέση και την ελάχισσωνα κλίμακα στον κόσμο της τέχνης· μέσα από την επισφαλή της θέση στις οικονομίες του δομικού περιέκτη της, η Μπιενάλε 9 μετέρχεται έναν τρόπο αφήγησης σε εγγύτητα και διαμορφώνεται από αυτό που προτείνει. Ασχολείται με την ασυμμετρία ανάμεσα στο διαθέσιμο λεξιλόγιό μας και σ' αυτό που

5 μας ζητείται να περιγράψουμε· με μορφές παιχνιδιού, με φευγαλέες τακτικές αποσυναρμολόγησης, με τη συλλογική μαγεία, τον βρόχο ανατροφοδότησης της κλήσης και απόκρισης, ή αυτό που ο Arthur Jafa έχει περιγράψει ως την “κβαντική διάσταση της χειραφέτησης”. Αυτή η ένατη εκδοχή της Μπιενάλε συναρθρώνεται ως μια παρα-μπιενάλε που αναγνωρίζει τα παράδοξα του εγκλεισμού και της διαφυγής, απολαμβάνει τα πλανημένα μονοπάτια και τον αυτοσχεδιασμό, και τάσσεται υπέρ των τακτικών της ευφρόσυνης μαχητικότητας και της ενδόμυχης εργασίας που απαιτεί η φροντίδα του μη αναγνωρισμένου. Αν ισχύει ότι “απέναντι στις νέες τυραννίες που εξαπλώνονται, θα πρέπει να χρησιμοποιούμε την τέχνη όχι για να ‘θέσουμε ερωτήματα’ αλλά για να δώσουμε θρασείες απαντήσεις που δεν μας ζήτησε κανείς” (σύμφωνα με τη Luce deLire), η Μπιενάλε 9 παίρνει το βήμα για να αντιστρέψει ερωτήσεις, να πειραματιστεί με μια αναρχία απαντήσεων, να αρνηθεί το πρόπον και το προτεινόμενο στην ευθεία λογοκρισία αλλά και πέρα από τις προφανείς επιταγές της. Υιοθετεί μια τολμηρή στάση σχετικά με τη δύναμη της φαντασίας, προτείνει ένα είδος ριζοσπαστικής νοημοσύνης (εξού η συντομογραφία “PN”) και τάσσεται υπέρ μιας μη φασιστικής Τεχνητής Νοημοσύνης (κατά τον Dan McQuillan) που δεν αναπαράγει μορφές κυριαρχίας αλλά υποστηρίζει την αυτονομία και την ελευθερία στη βάση της συλλογικής δραστηριότητας και των καταπνιγμένων γνώσεων.

Αν χρειάζεται να επινοηθούν νέες εκδοχές αλληλεγγύης και λεξιλόγια, ένα “κοινωνικό αλλιώς”, προκειμένου να αλλάξει η ζωή που έχει οικοδομήσει ο γενοκτονικός καπιταλισμός, και τα εργαλεία δεν μπορούν να είναι ίδια με εκείνα του αφεντικού, τότε η Μπιενάλε 9 επιθυμεί να πειραματιστεί με την εκτυλισσόμενη, μεταμορφική πιθανότητα της από κοινού άρνησης. Επιλέγει να εμπνευστεί από

6 τη μέθοδο της “κριτικής μυθοπλασίας” της Saidiya Hartman και να καταφύγει στην έρευνά της σχετικά με την απείθαρχη κίνηση ως “την ακόρεστη λαχτάρα για έναν κόσμο που δεν κυβερνάται από αφέντη, άνθρωπο ή την αστυνομία... την κοινωνική ποίηση που συντηρεί τους στερημένους... μια σύντομη είσοδο στο πιθανό”.

Αποτελείται από αισθητηριακές εκδηλώσεις αισθητικής κοινωνικότητας, έργα που εφευρίσκουν διά της φαντασίας τρόπους να αρνηθούν, να εξεγερθούν και να εξερευνήσουν αστέρια μονοπάτια και αποκλίνουσες ιστορίες, τρόπους να απευθυνθούν με παρρησία στην εξουσία και να κάνουν τη διαφορά που δεν καταλήγει σε διαχωρισμό· έργα που υπαινίσσονται πότε να ξεσπάσεις και πώς να ψιθυρίσεις, πότε να γελάσεις και πώς να αγαπήσεις. Αν “η επανάσταση είναι σαν τις δουλειές του σπιτιού – πρέπει να τις κάνεις κάθε μέρα” (G. C. Spivak), τότε το όλα πρέπει να αλλάξουν. PNΣ9 επιθυμεί να ανήκει σ’ αυτό το κάθε μέρα και, εξερευνώντας το, να διατυπώσει μια απρόβλεπτη, ζωντανή πρόταση».

Η συντομογραφία «Σ9» παραπέμπει σε μια δημοφιλή, παλαιότερη, ανατολίτικης προέλευσης ονομασία της Θεσσαλονίκης (Σαλονίκη), εισάγοντας έτσι στην εκφορά της Μπιενάλε μια διπλή κίνηση, προς και μακριά από την πόλη, μια απόπειρα να καλλιεργηθεί ένα –έστω προσωρινό– αίσθημα συνεύρεσης με παραγνωρισμένα, παραμελημένα σημεία, υποκείμενα, φαντάσματα και σύμβολα της Θεσσαλονίκης.

Μετά από ένα προοίμιο που πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2025 γύρω από τις επαναστατικές δυνατότητες της επιστημονικής φαντασίας («Ανατροπή: η επιστημονική φαντασία σαν αλλαγή»), και μέσω μιας σειράς ενδιάμεσων συνεργασιών (με τα Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, καθώς και με την

7 Ταινιοθήκη της Ελλάδος) και απόκεντρων εκδηλώσεων, η Μπιενάλε θα πραγματοποιήσει την κύρια έκθεσή της μεταξύ 23 Μαΐου και 5 Ιουλίου 2026.

Οι χώροι που θα τη φιλοξενήσουν συμπαρασύρουν σε ένα κρίσιμο ρήγμα:

- Κτίρια εντός του συγκροτήματος της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης-HeIexpro, που αναδεικνύουν τους δεσμούς του χώρου με τα θεμελιώδη κοινωνικοοικονομικά αφηγήματα και πολιτικά τελετουργικά της σύγχρονης Ελλάδας από τη δεκαετία του 1960 και εξής, καθώς και τη σημερινή του σημασία ως πεδίο μάχης μεταξύ αντίπαλων σχεδίων για τη λειτουργία και το μέλλον του δημόσιου χώρου. Εκεί βρίσκεται και φιλοξενεί μέρος της Μπιενάλε και το MOMUS-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, όπου στεγάζεται και η συλλογή του Αλέξανδρου Ιόλα.
- Η μοναδική Λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου στα δυτικά περίχωρα της Θεσσαλονίκης, ένα τοπίο που διαμορφώθηκε από κοινότητες μεταναστών, τη βιομηχανική ανάπτυξη και τη σταδιακή εμφάνιση ενός υγροτόπου ως αποτέλεσμα της καθίζησης του εδάφους, της εξάντλησης των υπόγειων υδάτων και της ανάμιξης του νερού ποταμού και θάλασσας. Μέρος πλέον του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού, η λιμνοθάλασσα είναι πλούσια σε σπάνια βιοποικιλότητα, φιλοξενεί δραστηριότητα πέραν της ανθρώπινης, και συμμετέχει σε αντιφατικά αφηγήματα «συμβιωτικών σχέσεων» καθώς η πόλη επεκτείνεται αδυσώπητα και προς εκείνη την πλευρά.

8 Επιμέλεια: Νάντια Αργυροπούλου
Οπτική Ταυτότητα: studio precarity
Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός: Y2K Architects
Βοηθός Επιμελήτριας: Έβελυν Ζέμπου
Ομάδα Παραγωγής MOMUS: Αγγελική Χαριστού, Σίλια
Φασιανού, Ευτυχία Πετρίδου

Οργάνωση και Υλοποίηση: MOMUS-Μητροπολιτικός
Οργανισμός Μουσείων Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης

Συνδιοργάνωση: ΔΕΘ-HeIexpro
Εταίροι: Δήμος Θεσσαλονίκης, Φεστιβάλ
Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Δημιουργικοί Εταίροι: Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ -
Γραφείο Θεσσαλονίκης, Another Football, Mamagea

Η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης
συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΣΠΑ -
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία»).

9η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης:
πλήρης διάρκεια 31 Οκτωβρίου 2025 - 5 Ιουλίου 2026

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Χρύσα Ζαρκαλή, Τμήμα Τύπου,
Δημοσίων Σχέσεων & Επικοινωνίας, MOMUS
press@momus.gr
+30 2310 566716 (εσωτ. 118)
+30 6945 114343

www.thessaIonikibiennale.com
Fb: ThessaIonikiBiennale
Ig: @thessaIonikibiennale
Yt: Μπιενάλε Θεσσαλονίκης

9 Νάντια Αργυροπούλου - σύντομο βιογραφικό

Η Νάντια Αργυροπούλου είναι ανεξάρτητη επιμελήτρια, ιστορικός τέχνης και συγγραφέας με έδρα την Αθήνα και διεθνή δραστηριότητα. Είναι κάτοχος πτυχίου Ιστορίας και Αρχαιολογίας από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου στην Ιστορία και Θεωρία της Τέχνης, με εξειδίκευση στον ύστερο σουρεαλισμό, από το Πανεπιστήμιο του Έσσεξ, Ηνωμένο Βασίλειο. Η Αργυροπούλου έχει επιμεληθεί πολυάριθμες εκθέσεις και διεπιστημονικά έργα στην Ελλάδα και το εξωτερικό και έχει συνεργαστεί με ευρύ φάσμα πολιτιστικών ιδρυμάτων και ανεξάρτητων καλλιτεχνικών φορέων. Ερευνά τις εμπλοκές του κοινωνικού και του καλλιτεχνικού, τις οικοκριτικές πρακτικές και μορφές αποανάπτυξης, τα παραμελημένα αρχεία και τις αποκλίνουσες αφηγήσεις. Έχει γράψει κείμενα για τη σύγχρονη τέχνη σε βιβλία, καταλόγους τέχνης και στον Τύπο. Είναι ιδρυτικό μέλος της καλλιτεχνικής/ερευνητικο-επιστημονικής συλλογικότητας Saprophyta, και μέλος της AICA (Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Τέχνης) και της IKT (Διεθνούς Ένωσης Επιμελητών Σύγχρονης Τέχνης).

biennále:9
ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Κεντρική Μακεδονία

οργάνωση/υλοποίηση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΜΟΥΣΕΙΑ
MOMUS

συνδιοργάνωση

εταίροι

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

THESSALONIKI
FF GR
FILM FESTIVAL

δημιουργικοί εταίροι

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Ελλάδα

χορηγοί

ΓΙΩΡΓΟΣ & ΖΩΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

επίσημος χορηγός
αερομεταφορών

υποστηρικτές

υποστηρικτής
φιλοξενίας

ψηφιακός
υποστηρικτής

χορηγοί επικοινωνίας

